

1. Referentie

Referentie	Van Peer, C. (2000). <i>Jongeren over bevolking in Vlaanderen. Resultaten van een onderzoek bij leerlingen in het middelbaar onderwijs</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport, CBGS (Brussel).
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Dit rapport betreft een onderzoek naar de kennis en heersende opinies bij Vlaamse jongeren over een aantal maatschappelijk relevante bevolkingsproblemen, zoals de veroudering, de migratie en de ontwikkelingen in de gezinsstructuren van de laatste decennia.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Samenleving & politiek
Trefwoord(en)	Bevolking, bevolkingsomvang (Vlaanderen, België, Europa, wereld), gezin, huwelijk, levensverwachting, migratie, opinieonderzoek, overheidstaken, sterftecijfer, vergrijzing, vruchtbaarheid

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	
Onderzoeker(s)	Van Peer Christine Centrum voor Bevolkings -en Gezinsstudie (CBGS) Markiesgebouw Markiesstraat 1 1000 Brussel Tel: 02/ 553 35 69 Fax : 02/ 553 35 57 info@cbgs.be http://www.cbgs.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is de kennis van Vlaamse jongeren over veroudering, migratie en ontwikkelingen in de gezinsstructuren? Wat is hun mening daarover?
Hypothesen	Er is een verband tussen kennis en mening.

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief onderzoek met schriftelijke vragenlijst
Onderzochte groep	600 Vlaamse leerlingen van het laatste jaar secundair onderwijs, uit 10 scholen. Vooral ASO leerlingen.
Bereik	/

7. Resultaten

Kennis over de	De meerderheid van de leerlingen heeft een begrip van de huidige en toekomstige omvang
----------------	--

wereld	van de wereldbevolking. Een minderheid kent de begrippen demografische transitie en duurzame ontwikkeling, heeft een zicht op de gemiddelde levensverwachting.
Kennis over Europa	Minder dan de helft kan het grootste land in de EU duiden. Meer dan de helft kent het kleinste land in de EU. Één op drie geeft de bevolkingsomvang van de EU correct aan. De Europese Unie is een begrip dat wel gekend is als politieke entiteit, maar niet inzake bevolkingsgrootte.
Kennis over België en Vlaanderen	Het inwoneraantal van het eigen land is vrij goed gekend.
Kennis over vergrijzing	Terwijl een grote meerderheid een goed idee lijkt te hebben over de precieze oorzaken van de veroudering van de bevolking, is de kennis over de leeftijdsstructuur van de Belgische bevolking slecht.
Houding tegenover vergrijzing	Veroudering wordt door meer dan de helft als onvermijdelijk beschouwd. Het oud worden hangt voor hen samen met pensioen, fysieke en mentale aftakeling en op de derde plaats met leeftijd. De ruime meerderheid, vooral jongens, vindt dat ouderen plaats moeten maken op de arbeidsmarkt voor hun jongere collega's. Ze zouden wel gelijke rechten hebben op arbeid. Driekwart, vooral meisjes, vindt dat kinderen de plicht hebben om voor hun bejaarde ouders te zorgen. Huisvesting en verzorging moet wel door de staat georganiseerd worden.
Kennis over migratie	Haast niemand kan correct de drie grootste immigrantengroepen noemen. De meerderheid noemt slechts 1 land. Een meerderheid heeft een onjuist idee over hun aandeel in de totale bevolking.
Houding tegenover migratie	Bijna de helft van de leerlingen vindt dat de immigratie uit arme landen volgens quota's zou moeten worden georganiseerd. 1 op 4 wil deze immigratie zelfs volledig blokkeren. 3 op 10 is dan weer voor open grenzen. 1 op 3 vindt dat deze migranten uiteindelijk terug naar hun land moeten keren.
Houding tegenover migranten	Een ruime meerderheid vindt dat migranten zich moeten aanpassen aan de cultuur van het gastland. De helft vindt dat ze daarbij hun eigen culturele identiteit mogen behouden. Anderzijds meent 4 op 10 dat hun aanwezigheid de criminaliteit doet stijgen en een kwart vindt ook dat de werkloosheid bij Belgen door migranten veroorzaakt wordt. De integreerbaarheid van Islam-migrantengroepen wordt ook in vraag gesteld.
gezin en vruchtbaarheid	Voorals meisjes denken dat de vrouwenemancipatie met een verhoging van het opleidingsniveau en het groter aantal vrouwen dat werkt, en de stijging van het aantal echtscheidingen een belangrijke rol heeft gespeeld in de daling van de vruchtbaarheid. Enkel de toegenomen echtscheidingen vindt men een negatieve tendens. Meisjes hebben eerder begrip voor paren die geen kinderen wensen te krijgen en alleenwonende individuen.
Rol ouders	Een ruime meerderheid is van mening dat het de plicht is van ouders zich op te offeren voor hun kinderen, desnoods ten koste van hun eigen welzijn.
Toekomst plannen	3 op 4 jongens wenst in de toekomst een full-time job te hebben, tegenover 1 op 2 meisjes. De rest wil voornamelijk parttime werken. De helft wenst twee kinderen te hebben.
Beleids prioriteiten	De overheid moet op de eerste plaats armoede bestrijden, daarna komt criminaliteit bestrijding en op de derde plaats komt het voorzien in voldoende jobs voor iedereen. De overheid mag zich niet inlaten met het trachten verhogen van het aantal geboorten.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

Dit artikel geeft de eerste resultaten van een vergelijkende studie weer tussen Vlaamse en Nederlandse jongeren over hun kennis van demografische feiten en processen en van hun opvatting over specifieke bevolkingsproblemen. Het betreft meer bepaald een onderzoek naar de kennis en heersende opinies bij Vlaamse jongeren over een aantal maatschappelijk relevante bevolkingsproblemen, zoals de veroudering, de migratie en de ontwikkelingen in de gezinsstructuren van de laatste decennia. De doelgroep van het onderzoek waren leerlingen van het laatste jaar secundair onderwijs in Vlaamse scholen.

De meerderheid van de leerlingen heeft een begrip van de huidige en toekomstige omvang van de wereldbevolking. Een minderheid kent de begrippen demografische transitie en duurzame ontwikkeling, heeft een zicht op de gemiddelde levensverwachting.

Minder dan de helft kan het grootste land in de EU duiden. Meer dan de helft kent het kleinste land in de EU. Één op drie geeft de bevolkingsomvang van de EU correct aan. De Europese Unie is een begrip dat wel gekend is als politieke entiteit, maar niet inzake bevolkingsgrootte.

Het inwoneraantal van het eigen land is vrij goed gekend.

Terwijl een grote meerderheid een goed idee lijkt te hebben over de precieze oorzaken van de veroudering van de bevolking, is de kennis over de leeftijdsstructuur van de Belgische bevolking slecht.

Veroudering wordt door meer dan de helft als onvermijdelijk beschouwd. Het oud worden hangt voor hen samen met pensioen, fysieke en mentale aftakeling en op de derde plaats met leeftijd. De ruime meerderheid, vooral jongens, vindt dat ouderen plaats moeten maken op de arbeidsmarkt voor hun jongere collega's. Ze zouden wel gelijke rechten hebben op arbeid. Driekwart, vooral meisjes, vindt dat kinderen de plicht hebben om voor hun bejaarde ouders te zorgen. Huisvesting en verzorging moet wel door de staat georganiseerd worden.

Haast niemand kan correct de drie grootste immigrantengroepen noemen. De meerderheid noemt slechts 1 land. Een meerderheid heeft een onjuist idee over hun aandeel in de totale bevolking.

Bijna de helft van de leerlingen vindt dat de immigratie uit arme landen volgens quota's zou moeten worden georganiseerd. 1 op 4 wil deze immigratie zelfs volledig blokkeren. 3 op 10 is dan weer voor open grenzen. 1 op 3 vindt dat deze migranten uiteindelijk terug naar hun land moeten keren.

Een ruime meerderheid vindt dat migranten zich moeten aanpassen aan de cultuur van het gastland. De helft vindt dat ze daarbij hun eigen culturele identiteit mogen behouden. Anderzijds meent 4 op 10 dat hun aanwezigheid de criminaliteit doet stijgen en een kwart vindt ook dat de werkloosheid bij Belgen door migranten veroorzaakt wordt. De integreerbaarheid van Islam-migrantengroepen wordt ook in vraag gesteld.

Voor meisjes denken dat de vrouwenemancipatie met een verhoging van het opleidingsniveau en het groter aantal vrouwen dat werkt, en de stijging van het aantal echtscheidingen een belangrijke rol heeft gespeeld in de daling van de vruchtbaarheid. Enkel de toegenomen echtscheidingen vindt men een negatieve tendens. Meisjes hebben eerder begrip voor paren die geen kinderen wensen te krijgen en alleenwonende individuen.

Een ruime meerderheid is van mening dat het de plicht is van ouders zich op te offeren voor hun kinderen, desnoods ten koste van hun eigen welzijn.

3 op 4 jongens wenst in de toekomst een full-time job te hebben, tegenover 1 op 2 meisjes. De rest wil voornamelijk parttime werken. De helft wenst twee kinderen te hebben.

De overheid moet op de eerste plaats armoede bestrijden, daarna komt criminaliteit bestrijding en op de derde plaats komt het voorzien in voldoende jobs voor iedereen. De overheid mag zich niet inlaten met het trachten verhogen van het aantal geboorten.